

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽ/15/2013
Identifikačné číslo spisu:	9013010092
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9013010092.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., zastúpeného JUDr. Máriou Kováčovou, advokátkou so sídlom Pod Sokolom 12, Nitrianske Hrnčiarovce, proti žalovanej Národnej banke Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. GUV-654/2013 z 15. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Žalobou napadnutým rozhodnutím č. GUV-654/2013 z 15. mája 2013 Banková rada Národnej banky Slovenska ako druhostupňový orgán podľa § 32 ods. 2 v spojení s § 22 ods. 1 písm. i/ zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 747/2004 Z. z.“ alebo „zákon o dohľade nad finančným trhom“) zastavila druhostupňové konanie o rozklade z 01. februára 2013 a zároveň odmietla žalobcom oneskorene podaný rozklad z 01. februára 2013 proti prvostupňovému rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, Útvaru dohľadu nad finančným trhom č. ODT-7767/2012-3 z 20. decembra 2012, ktorým podľa § 29 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. uložila žalobcovi ako samostatnému finančnému agentovi podľa § 39 ods. 1 písm. a/ zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 186/2009 Z. z.“ alebo „zákon o finančnom sprostredkovaní“) opatrenie na odstránenie a na nápravu zistených nedostatkov, a to vykonať odbornú skúšku pre vyšší stupeň odbornej spôsobilosti v sektore poskytovania úverov a spotrebiteľských úverov v lehote troch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia v Inštitúte bankového vzdelávania Národnej banky Slovenska, n. o. a písomne informovať Národnú banku Slovenska (ďalej aj „NBS“), o splnení tohto opatrenia v lehote do 5 pracovných dní odo dňa, kedy mu bolo doručené osvedčenie o úspešnom vykonaní odbornej skúšky pre vyšší stupeň odbornej spôsobilosti a súbežne podľa ustanovenia § 39 ods. 1 písm. b/ zákona o

finančnom sprostredkovaní pokutu 3.000 eur (slovom: tritisíc eur) za porušenie § 41 ods. 10 zákona o finančnom sprostredkovaní tým, že do 31. decembra 2011 nespĺnil požiadavky pre vyšší stupeň odbornej spôsobilosti.

Žalobca sa včas podanou žalobou na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) domáhal preskúmania postupu žalovaného podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdu poriadku (ďalej len „OSP“), pretože postupom žalovaného v okolnostiach prípadu boli priamo dotknuté žalobcove práva podliehajúce ochrane podľa § 244 OSP. Žiadal rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska z 15. mája 2013 č. GUV-654/2013 zrušiť a vrátiť veci žalovanej na ďalšie konanie považujúc napadnuté rozhodnutie za nezákonné pre nesprávne právne posúdenie veci, pre nepreskúmateľnosť, pre nedostatok právne relevantných dôvodov a pre prekračovanie právomoci pri požiadavkách, ktoré konaniu predchádzali.

V dôvodoch žaloby žalobca uviedol, že dňa 01. februára 2013 podal rozklad proti rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, Útvaru dohľadu nad finančným trhom č. ODT-7767/2012-3 zo dňa 20. decembra 2012 o uložení pokuty 3.000 eur. Rozklad bol podaný oneskorene zo zdravotných dôvodov. Z uvedeného dôvodu bol podaný zároveň aj návrh na odpustenie zmeškanej lehoty v konaní č. ODT-7767/2012-3. V dôsledku týchto dôvodov bola vylúčená možnosť urobiť potrebný úkon. K zmeškaniu došlo len v dôsledku tejto okolnosti, a nebyť tejto prekážky, nedošlo by k zmeškaniu lehoty.

V návrhu na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie rozkladu voči rozhodnutiu Národnej banky Slovenska ODT-7767/2012-3 o uložení pokuty vo výške 3.000 eur žiadal o odpustenie zmeškanej lehoty z dôvodu, že v dôsledku opuchu na ľavom členku nebol schopný sa pohybovať, pretože každý jeho pohyb sa odzrkadľoval bolesťou nohy, mal obmedzenú hybnosť členku. Až sa hybnosť v členku mierne zjemnila bol schopný požiadať o pomoc pri riešení predmetného problému.

Ďalej žalobca v žalobe uviedol, že v rozklade proti rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, Útvaru dohľadu nad finančným trhom č. ODT-7767/2012-3 o uložení pokuty vo výške 3.000 eur napadol udelenie pokuty ako neprimerane vysokej vzhľadom na okolnosti, za ktoré bola pokuta udelená.

Žalovaná vo vyjadrení k žalobe navrhla, aby najvyšší súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Zdôraznila a poukázala na tú skutočnosť, že prvostupňové rozhodnutie NBS bolo žalobcovi doručené dňa 27. decembra 2012, čoho dôkazom je doklad o jeho doručení, ktorý je založený v pripojenom spisovom materiáli. Z dôvodu, že v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote žalobca nepodal rozklad, prvostupňové rozhodnutie NBS nadobudlo právoplatnosť dňa 11. januára 2013. Podanie žalobcu, označené ako rozklad, bolo doručené NBS až dňa 04. februára 2013 spolu aj s návrhom na odpustenie zmeškanej lehoty. Túto skutočnosť žalobca nespochybňuje, pričom sa odvoláva na to, že rozklad bol podaný oneskorene zo zdravotných dôvodov.

Tiež poukázala na to, že lehotu na podanie odvolania zákon o dohľade nad finančným trhom v § 29 ods. 5 ustanovuje, že rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu sa podáva útvaru dohľadu nad finančným trhom, ktorý vydal toto rozhodnutie. Rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu možno podať do 15 kalendárnych dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Posledným dňom zákonnej 15 dňovej lehoty na podanie rozkladu bol teda deň 11. januára 2013.

Uviedla, že žalobca podal na poštovú prepravu rozklad dňa 01. februára 2013, t. j. 21 dní po zákonom stanovenej lehote. Začiatok plynutia lehoty na podanie rozkladu viaže zákon o dohľade nad finančným trhom na deň riadneho doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia. Lehota začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po dni doručenia rozhodnutia a končí uplynutím pätnásteho dňa. Podľa § 19 ods. 3 zákona o dohľade nad finančným trhom lehota je zachovaná, ak sa podanie doručí do Národnej banky Slovenska najneskôr v posledný deň lehoty alebo, ak sa podá na poštovú prepravu. Rozklad podaný po tejto lehote treba posudzovať ako rozklad oneskorene podaný. Lehota na podanie rozkladu je zákonnou ustanovenou lehota, pričom zákon neumožňuje zmenu tejto lehoty (skrátene ani predĺženie) a rovnako zákon neumožňuje odpustenie zmeškanej lehoty. V druhostupňovom konaní o rozklade sa musí preskúmať, či lehota na podanie rozkladu bola zachovaná, pričom zákon ukladá odmietnuť rozklad podaný oneskorene. Z tohto dôvodu nebolo možné návrhu na odpustenie zmeškanej lehoty vyhovieť. Prvostupňové rozhodnutie NBS dňom právoplatnosť, a tým bolo predmetné konanie právoplatne skončené.

Podľa žalovanej druhostupňové rozhodnutie NBS bolo vydané v súlade so zákonom, keďže ustanovenie § 32 ods. 2 zákona o dohľade nad finančným trhom ukladá Bankovej rade NBS rozhodnutím odmietnuť rozklad, ktorý bol podaný oneskorene, pričom zároveň je potrebné konanie o podanom rozklade zastaviť z osobitného procesného dôvodu (oneskoreného podania rozkladu) na základe ustanovenia § 22 ods. 1 písm. i/ zákona o dohľade nad finančným trhom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na preskúmavanie právoplatných rozhodnutí Národnej banky Slovenska (§ 246 ods. 2 písm. a/ OSP a § 33 zákona o dohľade na finančným trhom) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250f ods. 1 OSP) po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia a postup žalovanej v medziach žaloby nie sú v rozpore so zákonom, a preto žalobe nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Z obsahu pripojeného spisového materiálu najvyšší súd zistil, že rozhodnutím č. ODT-7767/2012-3 z 20. decembra 2012, Národná banka Slovenska, Útvar dohľadu nad finančným trhom podľa § 29 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. uložila žalobcovi ako samostatnému finančnému agentovi podľa § 39 ods. 1 písm. a/ zákona č. 186/2009 Z. z. opatrenie na odstránenie a na nápravu zistených nedostatkov, a to vykonať odbornú skúšku pre vyšší stupeň odbornej spôsobilosti v sektore poskytovania úverov a spotrebiteľských úverov v lehote troch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia v Inštitúte bankového vzdelávania NBS, n. o. a písomne informovať Národnú banku Slovenska o splnení tohto opatrenia v lehote do 5 pracovných dní odo dňa, kedy mu bolo doručené osvedčenie o úspešnom vykonaní odbornej skúšky pre vyšší stupeň odbornej spôsobilosti a súbežne podľa ustanovenia § 39 ods. 1 písm. b/ zákona o finančnom sprostredkovaní pokutu 3.000 eur za porušenie § 41 ods. 10 zákona o finančnom sprostredkovaní nespĺnením požiadavky pre vyšší stupeň odbornej spôsobilosti do 31. decembra 2011. Rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 27. decembra 2012.

Dňa 01. februára 2013 podal žalobca na pošte „Návrh na odpustenie zmeškania lehoty k č. ODT-7767/2012-3“, ku ktorému pripojil rozklad proti rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, Útvaru dohľadu nad finančným trhom č. ODT-7767/2012-3 z 20. decembra 2012, ako aj potvrdenie lekára zo 07. januára 2013 o úraze ľavého členka a zo 16. januára 2013 o vyšetrení.

Banková rada Národnej banky Slovenska ako druhostupňový orgán podľa § 32 ods. 2 v spojení s § 22 ods. 1 písm. i/ zákona č. 747/2004 Z. z. rozhodnutím č. GUV-654/2013 z 15. mája 2013 druhostupňové konanie o rozklade z 01. februára 2013 zastavila a zároveň žalobcom oneskorene podaný rozklad z 01. februára 2013 odmietla. Rozhodla tak podľa § 32 ods. 2 v spojení s § 22 ods. 1 písm. i/ zákona o dohľade nad finančným trhom dôvodiac tým, že medzi zákonom ustanovené podmienky na konanie podľa zákona o dohľade, ktoré sú dôvodom na zastavenie konania o podanom rozklade podľa § 22 ods. 1 písm. i/ zákona o dohľade nad finančným trhom úplne jednoznačne a nepochybne patrí aj oneskorené podanie rozkladu. Mala za to, že bolo potrebné rozhodnutím podľa § 32 ods. 2 zákona o dohľade nad finančným trhom odmietnuť oneskorene podaný rozklad a zároveň bolo potrebné konanie o podanom rozklade zastaviť z osobitného procesného dôvodu (z dôvodu oneskoreného podania rozkladu) na základe ustanovenia § 22 ods. 1 písm. i/ zákona o dohľade nad finančným trhom.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. na konanie vo veciach zverených Národnej banke Slovenska týmto zákonom a osobitnými zákonmi, v ktorom sa rozhoduje o právach alebo povinnostiach dohliadaných subjektov alebo iných osôb, sa vzťahuje tento zákon, ak osobitný zákon neustanovuje inak; na konanie pred Národnou bankou Slovenska podľa tohto zákona a osobitných zákonov sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní [t. j. zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)].

Podľa § 29 ods. 4 zákona č. 747/2004 Z. z. účastník konania má právo podať rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak alebo ak sa účastník konania po vydaní tohto rozhodnutia nevzdal rozkladu písomne alebo ústne do zápisnice; za vzdanie sa rozkladu sa považuje aj späťvzatie rozkladu. Vzdanie sa rozkladu nemožno odvolať. Podaný

rozklad nemá odkladný účinok, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak. Odkladný účinok má vždy rozklad podaný proti prvostupňovému rozhodnutiu o uložení pokuty podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a rozklad podaný proti prvostupňovému rozhodnutiu o odobratí povolenia alebo licencie udelených dohliadanému subjektu podľa osobitného zákona.

Rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu sa podáva útvaru dohľadu nad finančným trhom, ktorý vydal toto rozhodnutie. Rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu možno podať do 15 kalendárnych dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia (§ 29 ods. 5 zákona č. 747/2004 Z. z.).

Lehota na podanie rozkladu je lehotou zákonnou a nemožno ju predĺžiť.

Ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak, lehota je zachovaná, ak sa podanie najneskôr v posledný deň lehoty doručí do Národnej banky Slovenska alebo podá na poštovú prepravu. V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak (§ 19 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z.).

Podľa § 32 ods. 1 veta prvá zákona č. 747/2004 Z. z. o rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu rozhoduje banková rada.

Banková rada rozhodnutím odmietne rozklad, ktorý bol podaný oneskorene alebo ktorý bol podaný osobou, ktorá na podanie rozkladu nie je oprávnená, alebo ak rozklad smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je rozklad prípustný (§ 32 ods. 2 veta tretia zákona č. 747/2004 Z. z.).

Zákon o dohľade nad finančným trhom inštitút odpustenia zmeškania lehoty neupravuje. Navyše z citovaného zákonného ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. nesporne vyplýva, že na konanie podľa tohto zákona nemožno použiť správny poriadok, teda ani jeho stanovenie § 28 zakotvujúce možnosť správneho orgánu zo závažných dôvodov odpustiť zmeškanie lehoty, ak o to účastník konania požiada do 15 dní odo dňa, keď pominula príčina zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon.

Námietky žalobcu uvedené v žalobe preto nemôžu obstať a žalovaná správne a súlade so zákonom odmietla ako oneskorene podaný rozklad žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, Útvaru dohľadu nad finančným trhom č. ODT-7767/2012-3 z 20. decembra 2012 o uložení pokuty, keď z obsahu pripojeného spisového materiálu bolo nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že žalobca prvostupňové rozhodnutie prevzal dňa 27. decembra 2012 a rozklad proti nemu podal dňa 01. februára 2013, teda na až na 36. deň od doručenia rozhodnutia a 21. deň od uplynutia lehoty na podanie rozkladu, ktorá uplynula dňom 11. januára 2013 (piatok).

Bez právnej relevancie je aj požiadavka žalobcu na zrušenie rozhodnutia žalovanej pre nepreskúmateľnosť, pre nedostatok právne relevantných dôvodov a pre prekračovanie právomoci pri požiadavkách, ktoré konaniu predchádzali, nakoľko žalovaná pri svojom rozhodovaní vychádzala zo správnych skutkových zistení a svoje rozhodnutia aj dostatočne a zrozumiteľne odôvodnila, vzhľadom na odmietnutie rozkladu pre jeho oneskorené podanie sa ani nemohla zaoberať vecnou stránkou prvostupňového rozhodnutia, teda samotným uložením sankcie a jej výškou a nemohol sa ňou zaoberať ani súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodov uvedených vyššie považoval rozhodnutie a postup žalovanej v medziach žaloby za súladné so zákonom, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol ako nedôvodnú.

Jedinou „vadou“ rozhodnutia žalovanej, ktorú možno vytknúť, ktorá však nemala žiaden vplyv na jeho zákonnosť (§ 250i ods. 3 OSP), je to, že nadbytočne rozhodol aj o zastavení rozkladového konania podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. i/ zákona č. 747/2004 Z. z., nakoľko ustanovenie § 22 zákona č. 747/2004 Z. z. tak, ako je v tretej časti tohto zákona systematicky zaradené, sa vzťahuje iba na

prvostupňové konanie pred Národnou bankou Slovenska a nie na druhostupňové konanie bankovej rady o rozklade. Banková rada zastaví konanie, ak na to existuje dôvod, len vtedy, ak zruší prvostupňové rozhodnutie (§ 32 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z.).

Záverom, i keď nad rámec konania, nedá najvyššiemu súdu nepoznamenať, že zdravotné dôvody, uvádzané žalobcom - opuch členku ľavej nohy v dôsledku úrazu dňa 06. januára 2013 v priebehu plynutia lehoty na podanie rozkladu (od 28. decembra 2012 do 11. januára 2013), zjavne nemohli byť prekážkou na napísanie a odoslanie rozkladu. Ak mohol žalobca dňa 07. januára 2013 navštíviť lekára, nie je zrejmé, čo mu bránilo spojiť sa prípadne aj so svojou advokátkou. V zmysle zásady, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, bolo predovšetkým na žalobcovi, aby sa sám ako nositeľ práva postaral o to, aby jeho podcenením či zanedbaním toto právo nestratil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.